

meest verdund en verontwaardigd verweken moet. Er had zich tegen die artikelen een groot aantal personen, zoo predikanten als gemeentelieden, bij adreszen tot de synode gewend, op verwerping der artikelen aandringende. Daar waren er ingekomen uit Noord-Brabant, uit Gelderland, uit Zeeland, uit Zuid-Holland, uit Groningen, uit Vriesland, Drenthe en Overijssel. Een bijzonder gemotiveerd adres was, vanwege de klagen van Bommelt, door de druk gemeen gemaakt. Dit de ernstigste klagen van Bommelt was een door ruim twintig predikanten getekend verzoekschrift ingediend. En echter heeft de synode kunnen besluiten, alle die adressen, zonder kennisgeving, ter zijde te leggen, en, alleen op de consideratie, door de drie Theologische Faculteiten ingediend, leidend, een beslissenden maatregel omtrent de art. te nemen.

Het besluit der Synode luidt overigens, zoo wij wel onderdrukt zijn, dat de artikelen op nieuw in handen der synodale commissie worden gesteld, opdat deze over dezelfde beraadslage, en, na ingewonnen advies der faculteiten, der bevoegde besturen en van bijzondere personen, op een Synodaal nieuw voorstel, omtrent dezelve ter tafel bringe.

De secretaris Dermout heeft zijn post neergelegd. Behalve den hoogleraar Parow, hebben, zoo gezegd wordt, de stemhebbende leden, uit Groningen, Vriesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Limburg, en het lid der Waalsche commissie aantekening verzoekt, van niet tot het Synodaal besluit te hebben medegewerkt.

VERSLAG van de Gedeputeerde Staten van Zeeland, aan de Staten der Provincie, gedaan in derzelver vergadering den 1. July 1845.

(Vervolg van onze vorige.)

Krankzinnigen Huizen. — De steeds vooruitgerijde opheffing der twee binnen deze provincie, te Middelburg en Zierikzee, bestaande tijdelijke bewaarplaatsen voor krankzinnigen, heeft den onvolkomen toestand der bewaarplaatsen, met betrekking tot de verpleging der krankzinnigen, denzelfden doen blijven.

Aan de in het vorige jaar verstrekte magtiging, om met regenten van het stads krankzinnigen- en bewaarshuis te Dordrecht, eene overeenkomst te treffen, tot verpleging van de in deze provincie te huis behorende behoeftige krankzinnigen, is, door omstandigheden, eerst sedert kort gevolg kunnen worden gegeven.

Wij hebben, alvorens daartoe over te gaan, eerst de overtuiging behoeven te verkrijgen, dat het gracieusdij gesticht te Dordrecht, als zodanig eene blijvende bestemming zoude bezitten, en het verblijf onder Zeeuwsche krankzinnigen aldaar, buiten alle onzekerheid en stoornis voor de toekomst wezen zou. Hieromtrent bij ons thans geen redelijke twijfel bestaande, hebben wij de bedoelde overeenkomst, in den loop dezer maand, met regenten van genoemd gesticht aangegaan.

Door deze overeenkomst zullen de behoeftige krankzinnigen, die zich in de tijdelijke bewaarplaatsen te Middelburg en Zierikzee bevinden, naar het gesticht te Dordrecht kunnen worden overgebracht.

De gelegenheid, welke er voor deze en andere ongelukken van dien aard bestaat, om in het genoemde gesticht te worden aangenomen en verpleegd, heeft aan de Hooge Regering doen voorstellen, om de bewaarplaats te Middelburg en Zierikzee met den 1. November 1845 te doen opheffen en sluiten; op welk voorstel de beschikking wordt jégewacht.

Armwezen en instellingen van weldadigheid. — Omtrent deze afdeling behelst het verslag letterlijk het volgende: «Strakte het ons tot genoegen, aan UEd. Groot Achb. bij vorige verslagen, de beste getuigenis te kunnen geven, van den ijver en de belangstelling welke door de bestuurders van de instellingen van weldadigheid, godshuizen en armenfondsen, in deze provincie, worden aan den dag gelegd, om in het ongunstig lot der armen, zooveel mogelijk, te gemoet te komen, en derzelver belangen te bevorderen, niet minder verblijdt het ons, bij dit verslag zodanig getuigenis te kunnen herhalen.

«De besturen der instellingen en administratie zijn steeds voltallig. Het beheer derzelfde wordt op eene geregelde voet gehouden, en laat weinig te wenschen over. Daar waar wij enige verkeerdheid in hetzelfde bespeuren, worden onze teregtwijzingen niet vruchteloos gegeven.

«Als gevolg der bestaande verordeningen op het wesen der bedelarij, zijn sedert uwe laatste bijeenkomst 12 personen wegens bedelarij en 1 wegens landlooperij aangehouden, en, na door den regter veroordeeld te zijn, in het provinciaal depot van bedelaars te Middelburg opgenomen, ter openstelling naar de gesticht der maatschappij van weldadigheid. Drie derzelfde hebben, door overlijden als anderszins, deze bestemming niet bereikt; terwijl de 10 overigen met nog 11 zich daartoe vrijwillig aangegeven hebbende personen, met toestemming van derzelver onderstands-domiciliën, naar gemelde gestichten zijn overgebracht. Aldaar werden nog 6 andere personen, door regtbanken in andere provincien gecondemneerd, voor rekening van gemeenten in dit gewest opgenomen.

«In de meergemelde gestichten zijn in den loop van het jaar 1844, 215 personen, mitsgaders 46 weezen ten laste van gemeenten en arm-administratie in deze provincie, verpleegd, waarvoor de kosten, met inbegrip, van die voor transport en vervanging, van de in dat jaar opgezondene personen, 17830.81 hebben bedragen. Bij het opheffen der verpleging daartoe, bij Zr. Ms. besluit van den 30. October, nr. 74, zijn er in 1844 uit deze provincie geene weezen naar de gestichten der maatschappij van weldadigheid opgezonden.

«Ten aanzien van de steeds toenemende geschillen, omtrent de domiciliën van onderstand der behoeftigen en het bedrag van den elders aan derzelfde verleenden onderstand, wordt aangehouden onze homogenie, varischit. Deze aangelegenheden verschaffen ons steeds moeite en zorg.

«De restitutie van verleenden onderstand hebben overigens, nadat de onderstands-domiciliën zijn erkend of aangezegd, vrij geregeld plaats, hoewel in enkele gevallen daartrent, vooral wanneer het niet-gebruide diacoon geld, weigering wordt ondervonden.

«Met betrekking tot de vorderingen van dergelijken aard, welke door onderscheidene arm-administratie in dit gewest, op grond van de ten jare 1842 tusschen ons Rijk en België gesloten overeenkomst, ten laste van gemeenten in laatstgemeld Rijk, zijn gereclameerd, wordt in de restitutie, ongeschikt de poging der Regering, een trage gang opgemerkt, van welke zij nu slechts een zeer gering getal reclamatie van dien aard nog in behandeling,

welke, uit hooft van het er mede ingehouden benodigd waren, onafgedaan zijn moeten blijven." (Vervolg hierna.)

INGEZONDEN STUKKEN.

Mag dat zoo blijven?

Bij H. C. Susan C., te s. Hage, niet eene behoud-brochure het licht, onder den titel: *Mag dat zoo blijven?* Eenige dagbladen hebben, hooft lezers een korten inhoud van dat werkje medegedeeld, en wij willen ook daarom ons er een oogenblik mede onledig houden.

De schrijver A. D. trakt te valde tegen de vrijheid der drukpers. De vrije pers, zegt hij, poogt onrust en tweedragt te zaaien, de liefde en eenting voor het geëerbiedigd hoofd van den staat aan het wankelen te brengen, stoekt wantrouwen tegen de regering, klaagt hevig, spot bitter, en neemt zelfs bijtend vernuft te baat; dit alles moet uitloopen op eene revolutie, met de vrijheid voorop, de guillotine in het midden en het despotisme aan het einde. Die schrijvers moeten dus maar eens goed op de knieën worden getikt, achter de grèdels met hen, wanneer men schrijven wil, dat men het doe, ten voordele van het behoud quid-mème.

Zou een eenvoudig mensch, dit lezende, en niet wetende uit welk eengo hock de wind waait, de middeleeuwen niet terug wenschen, toen er nog geene pers bestond? Maar laten wij de zaak eens goed inzien. Wie is strafbaar, die eene misdadig begint, of die dezelve aanhoudt? Een waardig volksvertegenwoordiger, die men steeds vooraan en op zijn post vindt, wanneer het er op aankomt de regten der natie te verdedigen, zegt in 's lands vergaderzaal: «de schalk is heroof en heroofd;» het geld der burgers, die deze kist ruilen, is dus gestolen, de dieven zijn niet gestraft. De burger klaagt, en zegt met zijn vertegenwoordiger: «mijn geld, dat ik door arbeid en ontbering in de schalkst kist heb gestolen en de geregtigheid slaapt. Grante heeren alleen kunnen die kist heroofd en heroofd hebben en zij wandelen ongehinderd daaraan, alles buigt zich voor hen ter aarde, het eerekrans; deugd veradelt, versiert mischien, hunne borst, ... terwijl een kleine dief voor eenige koperen spijkers het schavot beleeft. Waar bestant hier gelijkheid van allen voor de wet? Dat zegt die burger, in zijne verontwaardiging, of hij schrijft het. Nu zal men hem die dat schrijven durft onschadelijk maken, hem tot gevangenis en geldboete verwijzen. Maar wie is hier schuldige, die de kist heroofd en heroofd hebben, of die het feit kenbaar maakt en roept: boer pas op je ganzen? Wie zou oorzak zijn van het uitrooken eener revolutie, met de guillotine in het midden? Antwoordt, mijnheer der liefde; zeg niet dwaling, wanneer gij moest zeggen: verkrachting, noch vergissing, waar het moest zijn schending; noemt iedere zaak bij het ware woord en wij vreezen uwe wederlegging niet.

Wanneer eene vrijwillige leening toegenaamd den burger redden moet en hij ziet dat de regering tot bedreiging haar toelugt neemt om het geld bijeen te krijgen; wie is dan de schuldige die zeg leen mij vrijwillig, maar die u tevens de zweep laat zien, of hij die de verachtelijke machinatie kenbaar maar en in hare vare kleuren afschildert?

Wanneer een volk van zijn grondwettig recht gebruik wil maken om zijne klagen en wenschen te brengen daar waar hij op beterschap en herstel kan hopen en men ziet eene regering alle pogingen in het werk stellen om dat enig wettig middel te verlammen, spionage en bedreiging te baat nemen en zelfs personen te zake voor den politie-commissaris brengen; wie is dan oorzak dat de burger klaagt van in zijn grondwettig recht verkort te worden; aan wie zou de schuld leggen, indien het vertrouwen op zodanige regering aan het wankelen geraakte?

Wanneer men schandelijk de belastingen ziet drukken op de mindere standen, die geene hete broods, geen karrel zout onverreijnt nuttigen kunnen, en in tegenoverstelling daarvan eene menigte artikelen van weelde, ten dienste en voeding der grooten, onbelast zijn, wanneer ten gevolge der goddurgende belasting op de levensmiddelen der armen, dag aan dag vermeerderen; — wie is dan oorzak, dat de mindere stand moet en ontevreden is, dat soms de onheilvolle woorden zijne mond ontglippen: «hoe het ook gaan moge, het kan voor mij wel beter maar niet erger worden?» Aan wie de schuld?

Wanneer men door kuiperij en slinkspe weg een waardig lid der afgevaardigden, een man des volks, in den volsten zin des woords, een toonbeeld van burgerdeugd, eene vraagbaak van al wat reeds geleerd is, om zijne vrijzinnigheid en helderheid van begrip uit 's land vergadering uit geweest en een persoon niet herkozen zien het volgens zijne eigene woorden slechts te doen is om de 2500 te beuren, die nimmer eenig hlijk van volksgezindheid gaf, wie is dan oorzak dat in het land eene algemeene kreet van afkeuring opgaat, dat wat edel en onafhankelijk denkt, wie is dan oorzak dat men eene regering begint te verfoejen, die om haar doel, onderdrukking van den volks wensch, te bereiken, niet aarzelt hare toelugt te nemen om te denigen peupel tot kuiperij en het bewandelen van slinkspe wege; en nu via al het te verantwoordt hebben, indien onverschillig eene revolutie uitbreekt, met de guillotine in het midden het volk dat de verachtelijke machinatie van geveerd

worden, of zij die het volk beschouwen als slaven, als lastdieren en het veelal minder achten dan hun paard of kunnen bond. Wie zijn de schuldigen, die het feit bedriegen, of die de waarheid in hare naaktheid aantoonen?

Wien wij al de voorhanden bewijzen bijbrengen, tot afdrukking en stelling, dat de regering, zelve, en tevens de afgevaardigden, joekant zijn van hetgeen in de heilolde brochure gezegd wordt de gevolgen te zullen zijn der vrije drukpers, wij zouden verscheiden kolommen kunnen vullen. Wij onderwerpen deze zaak aan het verlicht oordeel der medeburgers. Men tracht een blaam te werpen op de vrijzinnige dagbladen, en men moet begrijpen hoe moeilijk het is eene slechte zaak te verdedigen. Voor eenige jaren was een woord uit de heilige gesproken genoeg om de menigte te verblinden; tegenwoordig echter begint de natie uit eigen oogen te zien; de dagen van geloofrig-vertrouwen zijn godelank voorbij. De vaderlyke regering is het volk zoo duur te staan gekomen, dat het een afschrik heeft van al wat naar voogdij zweept, en niets snijger verlangt dan als vrije mannen behendheid te worden.

ADVERTENTIE.

§§§ W. A. DAL, Bankstokker van Middelburg, §§§ maakt het geerd publiek bekend, dat zijn §§§ Kraam gedurende de Kerms geplaatst is, op de Bierkaat is ruim gesorteerd in alle soorten, van best RAN-KET en hetgeen tot zijn vak behoort. Den 17., 18. en 19. dezer des namiddags van 5 tot 10 ure zal hij, hem §§§ te bekomen zijn, bij de Portie en het Glas; verzoekt een ieders gunst.

§§ Erne KEUKENMEID en KINDERMEID benoemd, tegen November, bij Mevrouw BIJL-DE VROE.

STOOMJAGT STAD CORINCHEM,

VAARENDE TUSSEN

Gorinchem en Middelburg,

EN OP ALLE DAARTUSSEN GELEGEN PLAATSEN,

AANLEGGENDE TE DORDRECHT EN AAN HET ZIJPE.

Van Gorinchem.	Van Middelburg.
Donderdag, 17, 's morg. 3 ure.	Vrijdag, 18, 's morg. 9½ ure.
Zaterdag, 19, " 4 " ½	Maand. 21, mid. 12 " ½
Dinsdag, 22, " 5½ "	Woensd. 23, 's morg. 1 " ½
Donderdag, 24, " 6½ "	Vrijdag 25, " 2½ "
Zaterdag, 26, " 8½ "	Maand. 28, " 5 " ½
Dinsdag, 29, mid. 12 " ½	Woensd. 30, " 8 " ½
Donderdag, 31, " 12 " ½	

De Ondernemers alles hebbende willen aanwenden, wat tot gemak der Reizigers kan verstrekken, hebben gezorgd dat bij aankomst van het Stoomjagt, gelegenheid tot dadelijk Vertrek op de volgende Plaatsen zal worden gevonden, als: aan het Katroks Veer en het Zype, naar GOES en ZIERIKZEE; terwijl er steeds zowel bij de Aankomst als Alvaart van en naar CORINCHEM, Dillewies in Correspondentie met de Spoorwegdienst van UTRECHT naar AMSTERDAM vries vrees, geregeld af- en aanrijden.

Nader onderrigt te bekomen bij de Commissarissen: N. M. VAN SORLEN, te Middelburg, en W. VAN OOSTERWIJK, te Gorinchem.

ZEETIJDINGEN.

VLISSENGEN, den 15. Julij. Sedert den 12. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:
Christine, J. Delfoff, der Alte Pater, L. Anders, beide Bigg, hennipaad; die See Blume, L. Sasse; Greifswald, de Plume, J. Sanderger, Genschicht, beide gant; Grotte Jannema, R. de Vos, Aerion, J. Petersen, Paul, C. Heyden, alle Riga, hennipaad; de Argo, J. Pieter, Dantisch, hout; Johanna, C. H. Carlson, Aachur, gant; Pomerania, B. Schults, Wolgast, tarwe en gant; Theda, P. Hanzich, Greifswald, gant; Havannah Packet, J. Wicksen, Havannah, koffij; Banneister, Baum, C. R. Niemann, Riga, hennipaad; Victoria, R. M. Hansen, Kalksburg, tarwe; Balance, C. H. Permin, Riga, hennipaad; Daehingka, D. N. Lemcke, Straalend, ganten; Maria Cornelia, H. de Vos, Rodock, tarwe; Edward Glück, P. Rosenberger, Riga, hout; Dico, J. Zeplien, Riga, lijnzaad.

Voor Dendermonde bestemd:
De Maria, J. D. Heidmann, de Triton, F. Rehberg, beide Riga, hennipaad.

Voor Brussel bestemd:
Janina, B. J. Dan, Dantisch, tarwe; Wemeldia, J. K. de Boer, Riga, lijnzaad.

Voor Vlissingen bestemd:
The Mary, C. Deyden, Schalm, steenkolen.

Voor Antwerpen zijn de Schelde afgekozen van deze reede naar een geteild.

Die Vonus, W. F. Kihstrand, Riga; Diana, B. H. Dult, A. Heighafen, Goerdias, P. H. Zoutman, Avontuur, alle ballast.

MIDDELBURG, den 14. Julij. Den 19. Maart was ter reede van Batavia, aangekomen het schip Middelburg, kapit. M. Rodenkerk; men dacht den 27. dien maand naar het vaderland wederom te gaan.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekozen van deze reede naar een geteild.

Die Vonus, W. F. Kihstrand, Riga; Diana, B. H. Dult, A. Heighafen, Goerdias, P. H. Zoutman, Avontuur, alle ballast.

MIDDELBURG, den 14. Julij. Den 19. Maart was ter reede van Batavia, aangekomen het schip Middelburg, kapit. M. Rodenkerk; men dacht den 27. dien maand naar het vaderland wederom te gaan.